

Csapat neve:
Csapattagok neve:
Iskola neve, címe, telefonszáma:
Felkészítő tanár neve, telefonszáma:

„KIBŐL LESZ AZ ERDÉSZ?” FELADATLAP 2024.

1. Az Országos Erdészeti Egyesület kiírása szerint 2024-ben is három fafajra lehetett szavazni, s ez évben a nyertes a közönséges bükk lett. Az alábbiakban ismertetjük az Év Fáját, de a leírásban nektek kell a 3 lehetőség közül a helyes állítás betűjelét bekarikázni!

Sokak szerint az európai erdők legszebbike a bükkös.

Erdőségeit legtöbbször egyedül uralja, legfeljebb **a.)** tölgy **b.)** gyertyán **c.)** juhar férkőzik árnyékába.

Körülbelül **a.)** 15 m **b.)** 20 m **c.)** 30 m magasra nő, törzse **a.)** mélyen barázdált **b.)** finoman repedezett **c.)** sima.

A(z) **a.)** ólomszürke **b.)** halvány barnászörös **c.)** feketés szürke törzsek, mint gótikus templomoszlopok nyúlnak a magasba.

Rügyei **a.)** borzasak **b.)** karcsúak és hegyesek **c.)** kicsik, tojásdadok.

Levelei **a.)** oválisak **b.)** rombusz alakúak **c.)** kerekdedek, szélük **a.)** mélyen karéjos **b.)** fogazott **c.)** kissé hullámos, és főleg fiatal korban pillás élűek.

A porzós virágok lelógó gömbös barkák, míg a termősökből **a.)** 3 felé **b.)** 4 felé **c.)** 5 felé nyíló kupacsú, **a.)** mérgező **b.)** rossz ízű **c.)** ehető bükkmakkok fejlődnek.

Ezek fényesbarnák, csúcsosak, **a.)** 3 élűek **b.)** 4 élűek **c.)** gömbölyűek.

Tavasszal az avarral letakartan csak sötétben csíráznak, nagy karéjos sziklevelei nagy mennyiségű **a.)** zsíros olajat **b.)** cukrot **c.)** szerves savat tartalmaznak.

Régen elsősorban **a.)** épületfának **b.)** szénégetésre és hamuzsír előállítására **c.)** papír gyártására használták, ma rugalmassága miatt hajlított bútorokat, sportszereket készítenek belőle, de fontos tüzelőanyag is.

A **a.)** nyirkos, hűvös nyári éghajlatot **b.)** párás meleget **c.)** nedves, időnként elöntött területeket kedveli, ezért hazánkban **a.)** a folyóvizek ártereiben **b.)** az alföld humuszban gazdag talaján **c.)** csak hegyvidékeken találkozhatunk szép állományával, mely a klímaváltozás miatt egyre nagyobb veszélybe kerül.

2. A Bükk és a bükkösök szerelmese volt nagy természettudósunk, akitől a következő idézetünk származik:

„Gyermekeim legszebb emlékei bükkerdőből mosolyognak felém. Hányszor osontam ki a házból, mélyedtem be a bükkösbe, az egyetlen templomba, amelyben igazán szívem szerint tudok ájtatos lenni! És milyen is ez a templom! Földjét halványsárga levelek borítják, oly szépen, mintha nem is a szél, hanem gondos kéz hintette volna el. A sudarak oly egyenesen,

oly merészen állnak, mint a gót templom oszlopai, de nem oly komoran, mert kérgök szép világos-szürke, fehérrel átfutott, s a márványozást a moha végzi rajtuk. A koronák is úgy érnek össze, mint a gót bolthajtás ívezete; de a bükkerdő bolthajtása kacagó zöld, s mesterlyukain nem a padlás szennyje, hanem a tiszta kék ég nézeget be...”

a.) Az idézet írója:

Idén halálának kerek évfordulójára emlékezünk. Hány éve halt meg?

b.) A keresztrejtvényt megfejtve az első betűkből egy rá jellemző szót olvashattok össze.

(A kétjegyű mássalhangzók külön négyzetbe írandók!)

1.														
2.														
3.														
4.														
5.														
6.														
7.														
8.														
9.														
10.														
11.														

1. Ilyen színű a húsos som ízletes termése.
2. Természetes faüreg, de mesterséges fészkelőhely is lehet madarak számára.
3. A mag repülését segítő „szárny” neve, ilyen termése van a kőrisnek és a szilnek is.
4. Olyan növény- vagy állatfaj, mely az adott területen nem őshonos, azaz behatolónak számít, és tömeges elterjedésével felborítja az ott lévő ökológiai egyensúlyt.
5. Vágástereken szabadállásban, elsősorban magtermésre meghagyott idősebb fa.
6. Népi neve: ájtatos manó.
7. Ezt az anyagot vonják el a fák a levegőből, s termelik helyette a számunkra is nélkülözhetetlen oxigént.
8. Fák kérgén, köveken található, spórával szaporodó élőlények, melyek érzékenyek a levegőszennyezésre.
9. A rovarok második testtája.
10. Tölgyesekben, korhadó fák tuskóiban több évig fejlődik lárvája, de jól szaporodik a fűrésztelepek hulladékában is.
11. Az Év Hala.

Megfejtés:

Jelentése:

.....

3. Szinte mindenki számolt már évgyűrűket, így állapítva meg egy-egy fa életkorát.
(Ha nem, próbáljátok ki!)
Tudjátok-e, mit jelentenek, mi a feladatuk a törzs felépítésénél használt fogalmaknak?

Röviden írjátok le, majd a képen jól látható nyilakkal jelöljétek is be őket!

1. szíjács:

.....

2. geszt:

.....

3. kéreg:

.....

4. háncs:

.....

5. korai pászta:

.....

6. késői pászta:

.....

4. Hazai élőlények mutatkoznak be néhány mondatban. Felismeritek őket?
Írjátok nevüket a pontozott vonalra!

1. Sziklás fészkelőhelyemet ugyan a nagyfeszültségű hálózat fémoszlopain elhelyezett költőládára cseréltem, de az ízlésem nem változott, most is az ürgehúst szeretem a legjobban. Ott lapulok a zsebedben egy kis pénzérmén, bár természetvédelmi értékem ennél sokkal, de sokkal nagyobb!

.....

2. Nyájásnak éppen nem nevezném magam. Nappal faodvakban, sziklaüregekben rejtőzöm, mégis veszélyben vagyok. Kérlek, tartsd távol tőlem házi kedvenceidet, mert sokan közülünk összeálltak velük, s nemes vérünk egyre hígul!

.....

3. Ha sarokba szorítanának, te is harapnál! Mégsem neveztek el téged a támadó kedvedről úgy, mint engem, pedig nem is vagyok mérges. Az azonban biztos, hogy két méteres is lehetek, így nem félek semmitől!

.....

4. Béllégzésre is képes vagyok, no ezt csináld utánam! Ráadásul a vízben és az iszapban úgy mozgok, mint egy kígyó, és még helyes kis bajuszszálaim is vannak, kereken 5 pár!

.....

5. Tudományos nevemben a „magyar” szó is szerepel, mert hazátokban találtak meg először. Nem is értem, miért nem hamarabb, hiszen jellegzetes alakú fejem miatt semmi mással nem lehet összetéveszteni! Igaz, azért a rejtőszínem se semmi!

.....

6. Mindent a túlélésért! Elülső szárnyaim rejtőszíne, a hátsók élénksége, mely rossz ízemre hívja fel a figyelmet, cincogó, denevérbosszantó hangom és az a mélyvörös szőrpamacs, melyből veszély esetén még irritáló folyadékot is tudok spriccelni... rovarévó legyen a talpán, aki velem elbánik!

.....

7. Ha találkozni akarsz velem, lomb- és fenyőerdőkben keress! Megemelem előtted szürke pöttyös kalapomat, ha nem tévesztesz össze párduc rokonommal, én ugyanis ehető vagyok!

.....

8. Bár iszapban gyökerezem, nevemhez méltóan légiesen könnyed és hófehér vagyok, ráadásul e honban a legnagyobb virágú!

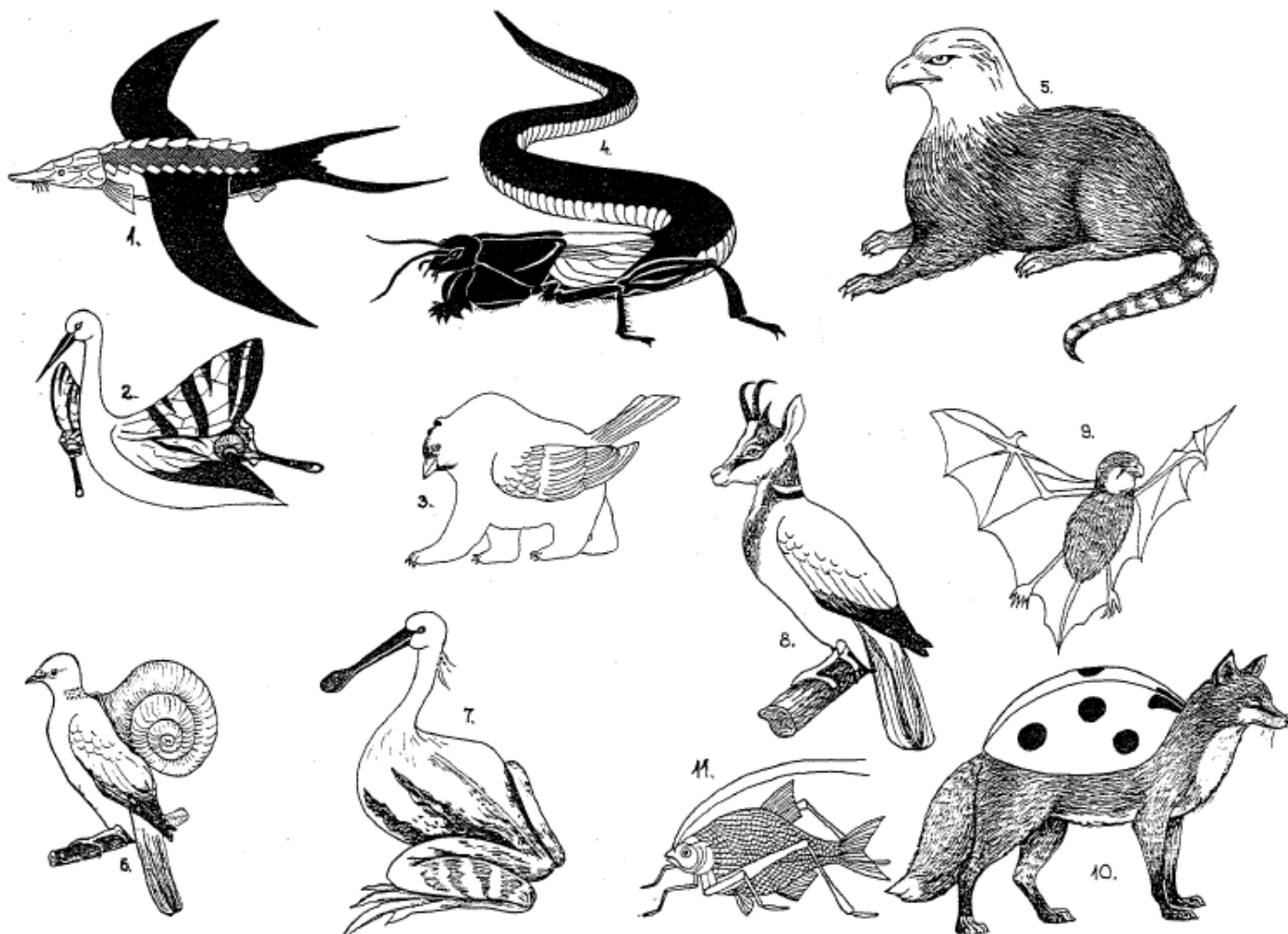
.....

9. Dédapád apja is használt már külső-belső nyavalyáira, de te is meglelsz cukorkában, teában, illóolajban vagy akár a fogkrémekben is. Kertedet pedig lila virágaimmal díszítem. Egészségedre!

.....

Mi a közös a fenti
élőlényekben?

5. a.) Európában élő állatokról készültek az alábbi rajzok, de nem csak képük, nevük is összevonható. Legalább két betű, vagy egy egész szótag közös bennük, az egyik úgy végződik, ahogy a másik kezdődik. Az egy képen belül ábrázolt fajok sorrendje nem feltétlenül azonos neveik sorrendjével! Segítségül megadjuk az 1. megoldását, a többi a ti dolgotok!

1. fecske + kecsge = *fecskecsge*

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

b.) Találjatok ki ti is egy ilyen összevont állatot, európai fajokat felhasználva!
Rajzoljátok le a keretbe!

Neve:

6. Az erdőt-mezőt járva a madarak röpte, színe, hangja nem csak minket varázsolhat el, de költőinket is sokszor megihlette. Magyar költők verseiből válogattunk egy csokorra valót. A képek alapján nevezzétek meg a fajokat, majd a hozzájuk tartozó számot írjátok a róluk szóló versrészletek alatti körökbe!

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.

a.) Csörög a,
 Billeg a farka,
 Ki lesz a vendég?
 Egy kis növendék.

Pósa Lajos

c.) Vijjog a, éles a hangja,
 reszket a pockok apraja-nagyja.
 Szital a, éles a szeme,
 fűben a pockot kémleli vele.

Gryllus Vilmos

e.) Csőre úgy szúr, mint a tű,
 vagy mint egy nagy „l” betű,
 pedig ő firkállni restell.
 Ő, a zöldszárnú „kis mester”.

Gulyás Pál

b.) Elszállt a,
 üres a fészke,
 de mintha most is
 itt ficserészne,
 úgy kél a nap, és
 úgy jön az este,
 mintha még nálunk
 volna a

Kányádi Sándor

d.) ...akkor az égen, fekete égen
 valami röppent még feketébben,
 valami röppent:!
 Két szeme lángja két pici lámpa,
 gurgula-hangja úszik utána.

Nemes Nagy Ágnes

f.) Jön a a nagy faló,
Reptében így szólaló:
Csip, csep!
Csip, csep!
Nem kell egyéb, mint hulladék,
Csak sok legyen, tüstént elég.

Vörösmarty Mihály

h.) Ragyogókék, de csodállak
téged!
Repülésed csak az égbolt tetején ér
véget.

Gryllus Vilmos

j.) Mikor a határon
Álmod szövő csend ül:
..... dala
Édesen megcsendül.
Telve bús panasszal
Sír az éjszakában,
Érző szíve beszél
Minden kis szavában.

Pósa Lajos

l.) Rugdalja már a az avart.
Eltűnt a hó.
Kaparja már a madár a tavaszt
a föld alól.

Illyés Gyula

n.) Én nem tudom, hogy milyen kék a
tenger,
mi hegyre mentünk, ha kék volt a nyár.
Nekünk az erdő volt a végtelenség,
nekem a volt a kékmadár.

Áprily Lajos

o.) Szól a, mint egy kis harang
Függ magasan a tiszta légben.

Tompa Mihály

g.) kopogat száraz kérgen,
féreg lapul a keskeny résben.
..... kotorász sok kis lyukban,
féreg menekül mindenholnan.

Gryllus Vilmos

i.) Piczi madár az,
De azért én őt szeretem.
Gondtalanul szökdécselget,
Fényeshátú bogárt kerget.

El-elbuvik a sövénybe,
Farakásba, repedésbe.
Már a másik pillanatban
Ujra itt van s tova illan.

Pósa Lajos

k.) Szénsötét csákójukat billegetik,
gavallér
mellényük citromfényét
villogtatják, nyakkendőjük ünneplő
árnyalatú.
Szárnytollaik olajtompá csíkjai
talán a szolgálati időt jelzik.

Rába György

m.) ...szárnyad-farkad feketéje
varjú-holló öröksége;
ne légy soha olyan sárga
mint a kanárimadár;
ne légy egész fekete se;
színezetedet cserélni
lenne mindenképpen kár,
sármellénynek, málingónak,
azért hí másképp a nép,
maradj mindig amilyen vagy,
te szép madár, ilyen szép;

Erdélyi József

7. Szókereső rejtvényünkben harkályok nevét és a hozzájuk kapcsolódó kifejezéseket rejtettünk el, összesen 28-at. Olvashatjátok vízszintes, függőleges, sőt átlós irányban, lentől fölfelé, vagy jobbról balra is. Egy betűt többször is felhasználhattok! A kimaradó betűket vízszintesen összeolvasva Szabó József néhány verssorát kapjátok.

odvas, nagy fakopáncs, kis fakopáncs, zöld küllő, nyaktekercs, élősködő, fakéreg, erdő, csőr, nyelv, rés, fadoktor, erős, hangya, fű, vés, elkorhadt, öreg, dobol, kopogtat, piros fejű, háromujjú hőcsik, költés, fa, tojás, fekete harkály, lárva, kúszóláb

M	K	Ú	S	Z	Ó	L	Á	B	I	K	F	Ö	Z	B
E	A	N	F	K	O	P	O	G	T	A	T	N	K	O
T	T	Y	U	A	G	R	Á	D	D	H	N	D	I	Y
O	N	A	G	Y	F	A	K	O	P	Á	N	C	S	L
V	Z	K	R	N	Ű	I	K	B	K	R	F	S	F	Á
T	L	T	É	A	A	T	R	O	K	O	T	Á	A	K
D	O	E	S	L	O	H	L	L	D	M	L	J	K	R
A	Ű	K	Y	R	Ő	Á	V	V	A	U	L	O	O	A
H	J	E	T	N	Á	S	A	M	A	J	S	T	P	H
R	E	R	Ő	S	Z	S	K	K	O	J	A	D	Á	E
O	F	C	I	K	A	T	Ö	Ö	R	Ú	V	Z	N	T
K	S	S	S	E	K	E	T	M	D	H	R	É	C	E
L	O	Z	Ö	L	D	K	Ü	L	L	Ő	Á	E	S	K
E	R	D	Ő	R	G	K	O	C	P	C	L	P	I	E
N	I	T	J	A	E	B	E	S	T	S	E	G	E	F
A	P	Z	M	Á	R	G	I	Ő	S	I	T	U	D	J
S	É	T	L	Ö	K	G	E	R	É	K	A	F	A	!

Megfejtés:

.....

.....

.....

.....

8. a.) Ha a kis téglalapokat helyes sorrendben rakjátok egymás mellé, akkor Kányádi Sándor egyik versének címét kapjátok megfejtésül.

D
A

É
A

Ő
R

N
U

V
F

Ő
H

T
N

Ű
J

Vers címe:

b.) Készítsetek olyan őszi tájképet, melynek központi alakja a versben szereplő fa!
Bármilyen technikát alkalmazhattok, a méret A/4-es legyen!

Jó munkát!